

Oikeusministeriö

VIITE: OIKEUSMINISTERIÖN LAUSUNTOPYYNTÖ 24.2.2016 OM 6/41/2006

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI TUOMIOISTUINEN ULKOPUOLISTA RIKOSASIOIDEN KÄSITTELYÄ KOSKEVAN UUDISTUKSEN VOIMAANPANOSTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Oikeusministeriö on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tuomioistuinten ulkopuolista rikosasioiden käsittelyä koskevan uudistuksen voimaannpanosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnon osalta esitys koskee Metsähallituksen erävalvonnasta annettua lakia sekä kalastuslakia.

Esitetyllä lailla tuomioistuinten ulkopuolista rikosasioiden käsittelyä koskevan uudistuksen voimaannpanosta säädettäisiin tulemaan voimaan vuonna 2010 säädetyt lait sakon ja rikesakon määräämisestä (754/2010), sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta annettu laki (757/2010) sekä eräät muut uudistuksen yhteydessä muutetut ns. liitännäislait. Yksi voimaantulevista liitännäislaeista olisi Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta annettu laki (765/2010). Kyseisten vuonna 2010 säädettyjen lakien voimaantulosäännösten mukaan niiden voimaantulosta säädetään erikseen lailla. Lakien voimaantulon käytännön edellytyksenä on eräiden tietojärjestelmähankkeiden saaminen valmiiksi. Oikeusministeriön arvion mukaan lait voisivat tulla voimaan 1.12.2016. Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole huomautettavaa esityksen johdosta.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi säädettävän uusi laki rikesakkorikkomuksista, jolla kumottaisiin samanniminen, ei vielä voimassa oleva laki vuodelta 2010 (756/2010). Tämä on tarpeen, koska lain säätämisen ja voimaantulon välisenä aikana laissa viitatussa muussa lainsäädännössä sekä rikesakkojen rahamäärissä on tapahtunut muutoksia.

Rikesakkorikkomuksista voitaisiin lakiehdotuksen mukaan määrätä jatkossa rangaistukseksi ainoastaan rikesakko. Lisäksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain tultua voimaan voidaan kyseisen lain 1 §:n mukaan rikesakon ohella määrätä enintään 1000 euron menettämisesteraamus.

Rikesakkorikkomuksia koskevan lakiehdotuksen 13 §:ssä säädettäisiin kalastonhoitomaksua koskevasta rikkomuksesta, josta määrättäisiin rangaistukseksi rikesakko sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta kalastaa, vaikka hän ei ole suorittanut kalastuslain (379/2015) 79 §:ssä säädettyä kalastonhoitomaksua tai vaikka hänellä ei ole mukana todistusta suorittamastaan kalastonhoitomaksusta eikä hän esitä sitä poliisille seitsemän vuorokauden kuluessa. Teonkuvaus vastaa asiasisällöltään voimassa olevaa rikesakkorikkomuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 14 §:ää (1526/2015). Lakiesityksessä sanamuotoa on tosin täsmennetty jonkin verran [vrt. ”Sille, joka kalastaa, vaikka hän ei ole suorittanut kalastuslain (379/2015) 79 §:ssä säädettyä kalastonhoitomaksua, tai joka laiminlyö esittää kalastonhoitomaksun suorittamista osoitta-

van todistuksen määrääjassa, voidaan määrätä 100 euron rikesakko.”]. Rikesakon määrää esitetään korotettavaksi 100 eurosta 125 euroon.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi kalastuslakia siten, että kalastusrikkomusta koskevan 118 §:n 1 momentista kumottaisiin kalastonhoitomaksun laiminlyöntiä koskeva 7 kohta, koska jatkossa rikesakko olisi ainoa seuraamus tällaisesta teosta. Lisäksi saman pykälän 2 momenttia esitetään muutettavaksi siten, että siihen otettaisiin viittaussäännös, jonka mukaan rikesakosta tällaisen teon ainoana seuraamuksena säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa. Lisäksi kalastuslain 119 § esitetään kumottavaksi. Kyseisessä kumottavassa pykälässä säädetään, että 118 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainittuun tekoon syyllistyneelle, jolle määrätään seuraamukseksi rikesakko, ei sovelleta menettämisseuraamuksia koskevia säännöksiä. Kun sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki tulee voimaan, ei sen 1 §:n mukaan ole enää esitetty määrätä rikesakon ohella menettämisseuraamusta.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että esitetyt lakimuutokset ovat asianmukaisia ja tarpeellisia. Maa- ja metsätalousministeriö esittää kuitenkin oikeusministeriön harkittavaksi, pitäisikö rikesakkorikkomuksia koskevan lakiehdotuksen 13 §:n muotoilussa säilyttää voimassaolevan rikesakkoasetuksen 14 §:ää vastaava muotoilu. Ministeriö kannattaa kalastonhoitomaksua koskevasta rikkomuksesta määrättävän rikesakon korottamista esitettyyn 125 euroon.

Osastopäällikkö

Jukka S. Niemelä

Lainsäädäntöneuvos

Heidi Aliranta